

NATIONAL PLATFORM FOR **GADEIDRÆT**

VISION

Visionen er at udvikle og udbrede gadeidrætten i Danmark. Dette skal ske på en måde, hvor gadeidrætten bliver et vækstlag, som gavner hele idrætten. Indsatsen skal medvirke til, at antallet af fysisk inaktive børn og unge i Danmark halveres. De nyskabende og fleksible metoder, som udvikles, tilsigtes mulig eksport til andre lande, som ønsker at fremme idrætten på gadeplan.

METODE

For at opnå visionen, etableres en national platform for gadeidræt (herefter kaldet 'GADEIDRÆT'). Målet er via økonomisk støtte, vidensdeling og interessevaretagelse at understøtte de selvorganiserede fællesskaber på gaden, så idrættens sociale, sundhedsmæssige og kreative potentialer kan komme flest muligt til gavn.

GADEIDRÆTS FUNKTION

Platformen vil have tre overordnede funktioner:

1. **Uddeling af puljemidler til drifts- og projektstøtte** til aktører der faciliterer gadeidræt, for at styrke udfoldelsesmulighederne blandt udøvere på gadeplan.
2. **Opsamling og formidling af viden på tværs**, for at sikre kvalitet, udvikling og læring i netværket af kommuner, gadeidrætsorganisationer og andre aktører.
3. **Systematisk interessevaretagelse opadtil**, for at sikre at gadeidrætten bliver hørt i alle væsentlige sammenhænge.

GADEIDRÆTS MÅLSÆTNINGER

Målsætningen er at aktivere de ideoende potentialer i gadeidrætten ved at understøtte de selvorganiserede praksisfællesskaber på gadeplan. Det er dermed ikke et mål at professionalisere og organisere gadeidrætten. Udvikles aktiviteter eller faciliteter, som har behov for længerevarende støtte, bør dette ske via forankring i den kommunale drift.

GADEIDRÆTS MÅLGRUPPE

GADEIDRÆT's primære målgruppe er kommuner, gadeidrætsorganisationer og andre aktører, som direkte eller indirekte faciliterer gadeidræt og gadekultur.

Den sekundære målgruppe er udøvere på gadeplan, som kommer fra alle etniske og sociale lag, rummer begge køn og alle aldersgrupper, dog koncentreret omkring de fem til 25-årige.

Platformen er åben for alle aktører, der har en interesse i at udvikle gadeidrætten - både lokale og landsdækkende aktører, og uanset om de registrerer deres medlemmer eller ej. Platformens ydelser vil løbende blive tilpasset aktørernes ønsker og behov. Som udgangspunkt vil man kunne få rådgivning og uddannelse, og så vil platformen fungere som ramme for vidensdeling blandt aktørerne.

Ønsker man at få størst mulig gavn af GADEIDRÆT, kan man blive samarbejdspartner. For at blive samarbejdspartner kræves det, at aktøren og GADEIDRÆT kan finde sammen omkring et konkret projekt eller sag, som er relevant og skaber værdi for begge parter.

GADEIDRÆTS ORGANISERING

Til at varetage platformens overordnede funktioner, oprettes et minimalistisk sekretariat i gadens ånd. For at opnå stordriftsfordele 'hostes' dette af en værtsorganisation inden for gadeidrætten. For at sikre fysisk tilstedeværelse i hele landet, åbnes der op for, at udvalgte sekretariatsopgaver som f. eks. rådgivning kan outsources til andre organisationer inden for gadeidrætten med stærk lokal forankring.

Til at varetage uddelingen af puljemidler nedsættes et råd, som behandler ansøgninger fire gange årligt. Rådet består af ni medlemmer, hvor Kulturministeren udpeger tre medlemmer herunder formand, KL's Børne- og Ungeudvalg udpeger tre medlemmer og samarbejdspartnerne udpeger tre medlemmer.

GADEIDRÆTS ØKONOMI

GADEIDRÆT støttes økonomisk med 26 mio. kr. årligt via spillemidlerne. Støtten fordeles med 1/3 til interessevaretagelse og vidensdeling samt 2/3 til puljen. Ansøgninger til puljemidlerne vurderes på baggrund af en række kriterier, herunder:

- **antallet** og **mangfoldigheden** af de direkte og indirekte brugere
- **involvering** af brugerne i udførelsen
- **tilgængeligheden** af aktiviteterne og faciliteterne (økonomisk, fysisk, mentalt)
- graden af **nytænkning**
- potentialet for **forankring** og **videreudvikling**

Støtten bevilges på baggrund af ansøgning og kan være et- eller flerårig. For at give aktører med ringe forudsætninger mulighed for at søge og øge kvaliteten i projekterne generelt, tilbydes rådgivning forud for, under og efter ansøgning.

GADEIDRÆT kan med puljemidlerne støtte stort set alt, så længe det fremmer visionen. Som eksempler kan nævnes nye typer aktiviteter og organiseringsformer, nationale events, uddannelse af gadeidrætsentreprenører og -instruktører, minimalistiske faciliteter, byinventar til gadeidræt, etc.

FAQ OM GADEIDRÆT

11 skarpe spørgsmål:

1. Hvad er gadeidræt?
2. Er gadeidræt det samme som gadesport?
3. Skal man være medlem af en forening, for at være med?
4. Hvad adskiller gadeidræt fra f.eks. foreningshåndbold eller fodbold?
5. Hvad tilbyder gadeidrætten lokal- og nationalsamfundet?
6. Hvorfor er gadeidrætten bedre organiseret sammen, end i de traditionelle hovedorganisationer?
7. Hvorfor skal gadeidrætten støttes offentligt?
8. Når organiseringen foregår uden for foreninger, hvordan sikrer man så, at midlerne kommer brugerne til gode?
9. Risikerer man ikke, at det bliver de etablerede organisationer inden for gadeidrætten, der tager sig af størstedelen af puljemidlerne? Og er dette et problem?
10. Hvorfor organiserede noget, der lever fint på egen hånd?
11. Er der slet ikke nogen negative konsekvenser ved at støtte gadeidrætten?

Q: Hvad er gadeidræt?

A: Gadeidræt er idræt som dyrkes på gadeplan. Nogle gadeidrætter som f.eks. skateboarding, løbehjul, hacky sack, breakdance og parkour oprinder fra gaden, mens andre udspringer fra klassiske idrætsgrene, der er blevet tilpasset byrummet. I sidstnævnte kategori finder man f.eks. street basket, street handball, street bordtennis og gadefodbold. De fleste gadeidrætter dyrkes på asfalt og er ofte mindre pladskrævende end deres indendørs pendant.

Gadeidræt dyrkes som regel i selvorganiserede, uformelle eller fleksible praksisfællesskaber. Motionsidræt som f.eks. løb er dermed ikke inkluderet, da interaktionen med andre udøvere ofte er meget begrænset.

Gadeidræt er kendetegnet ved en høj grad af initiativ, kreativitet og gør-det-selv mentalitet blandt udøverne. Gadeidrætten vil derfor blive ved med at udvikle nye former og aktiviteter med de unge på gadeplan som drivkraft.

Q: Er gadeidræt det samme som gadesport?

A: Ja. Gadesport kan bruges som betegnelse for den del af gadeidrætten, som er konkurrencebetonet. Det letteste er bare at kalde det hele gadeidræt - så rammer man ikke forkert.

Q: Skal man være medlem af en forening, for at være med?

A: Nej. Gadeidræt er ofte kendetegnet ved at formelt medlemskab af en forening ikke er nødvendigt. Alle kan være med, uanset økonomiske og sportslige forudsætninger, bare man har lysten.

Q: Hvad adskiller gadeidræt fra f.eks. foreningshåndbold eller fodbold?

A: Gadeidrætten er løsere organiseret og et mindre elitært fællesskab at dyrke idræt i. Den leverer fleksible rammer, som de unge selv kan være med til at udfylde, hvor det sociale, værdifællesskabet og multikulturen prioriteres over kampen om at komme på førsteholdet. Og så foregår den som udgangspunkt udendørs på gaden, hvor alle kommer og føler tilknytning til. Derfor er det let at komme med i legen.

Q: Hvad tilbyder gadeidrætten lokal- og nationalsamfundet?

A: Mange af de sportsdiscipliner der i dag dyrkes i sportsklubberne, er opstået parallelt med udbredelsen af industrisamfundet. Sporten var med til at danne befolkningen/arbejdsstyrken, så de kunne udfylde industriens behov for punktlighed og funktionalitet. Sat på spidsen kan man sige, at ungdommen blev forberedt på hulkort og samlebandsarbejde på fabrikken ved at passe pladsen på grønsværen som højre back i 2 x 45 min i weekenden.

Det som blev efterspurgt i industrisamfundet er i dag knapt så aktuelt. Industrisamfundet er blevet til videns-, service- og netværkssamfundet - kært barn har mange navne. At den enkelte kan tænke kreativt og begå sig i et løst defineret netværk er i dag essentielt, hvis vi som samfund skal lykkes i en global kontekst. Og lige netop netværk og kreativitet er gadeidrætten stærk på - tænk blot på skateren, som sms'er vennerne for at de sammen kan forvandle storskrald til et fly-out de kan hoppe ud over.

Q: Hvorfor er gadeidrætten bedre organiseret sammen, end i de traditionelle hovedorganisationer?

A: Idrættens hovedorganisationer er dygtige til at servicere den traditionelle foreningsidræt, som de har over 100 års erfaring med. Gadeidrætten ved de langt mindre om. Da gadeidrætten i disse år er populær blandt beslutningstagerne, har hovedorganisationerne på det seneste bejlet til den, på trods af, at de ikke har kompetencerne og næppe heller det nødvendige mandat fra deres bagland. Forceres gadeidrætten alligevel ind hos DIF/DGI, vil det kompromittere både gadeidrætten og DIF/DGI's fokus på foreningsidrætten. Det kan betyde, at gadeidrættens ambition om at skabe et vækstlag for hele idrætten forspildes. Mange af de unge, der søger gadeidrætten ønsker et mere frit og fleksibelt alternativ til foreningerne. Gadeidrætten vil ikke kunne udvikle sig og vokse i den kasse, som den langt hen ad vejen er en reaktion mod. Gadeidrætten skal have en platform, hvor den kan udvikle sig på sine egne præmisser.

Q: Hvorfor skal gadeidrætten støttes offentligt? Det kører vel fint nu, og ligger det ikke i gadeidrættens DNA at jo mindre organisering jo bedre. Er det ikke netop et oprør mod etableringen?

A: Ja, det kører fint i København og enkelte andre steder på landkortet. Men en lang række byer halter efter, selvom kommunerne ønsker at udnytte gadeidrættens potentialer bedre end de gør i dag. Der er derfor behov for at udbrede legen på gadeplan gennem vidensdeling og udviklingsstøtte. Et stort lokalt ønske i mange byer, er desuden at

skabe mulighed for indendørs alternativer til gaden i vinterhalvåret.

Q: Hvordan organiseres gadeidrætten bedst?

A: Via en national platform for gadeidræt hostet af en af gadeidrættens organisationer og med et uvildigt råd, som fordeler puljemidlerne.

Q: Når organiseringen foregår uden for foreninger, hvordan sikrer man så, at midlerne kommer brugerne til gode?

A: Midlerne skal væk fra skrivebordene og ud og arbejde på asfalten. En national platform for gadeidræt vil kunne holde hånd i hanke med uddelingerne. Og så skal det være et kriterium, at den del af projektstøtten, som uddeles til gadeidrætsforeninger, skal komme andre end ansøger og deres medlemmer til gode. Det kan f.eks. ske via støtte til byg-selv-faciliteter eller uddannelse af instruktører i boligområderne.

Q: Risikerer man ikke, at det bliver de etablerede organisationer inden for gadeidrætten, der tager sig af størstedelen af puljemidlerne? Og er dette et problem?

A: Ja, det er en risiko. Men ved at have en række objektive kriterier for fordelingen af støttemidler, fuld transparens og et uvildigt råd, som foretager den politiske behandling af ansøgningerne, så undgår man, at dette bliver et problem. Midlerne skal gives til de projekter, som skaber størst mulig effekt.

Q: Hvorfor organisere noget, som lever fint på egen hånd?

A: Gaden må aldrig blive organiseret ud af gadeidrætten. Derfor er det vigtigt, at den videre udvikling af gadeidrætten sker med respekt for det selvorganiserede og energien omkring fællesskabet på gadeplan. Den nationale platform for gadeidræt skal have som mål, at bureaukratiet holdes på et absolut minimum.

Q: Er der slet ikke nogen negative konsekvenser ved at støtte gadeidrætten?

A: Enkelte die-hard gadeidrætsentusiaster vil muligvis foretrække fortsat at dyrke idrætten på egen hånd uden at blive en del af noget større. Men det vil der heldigvis fortsat være rig mulighed for. Målet er jo netop at udvikle - ikke at afvikle - gadeidrætten.

LINKS

Til dig, som gerne vil vide mere om gadeidrætten:

- ❖ Video om en national platform for gadeidræt: <https://vimeo.com/80249806>
- ❖ Video med testimonials fra gadeidrættens aktører: <https://vimeo.com/75378033>
- ❖ Debatindlæg fra arbejdsgruppen: <http://tiny.cc/txmq6w>
- ❖ Facebook side for gadeidrætten: <http://facebook.com/gadeidraet>
- ❖ Wikipedia: <https://da.wikipedia.org/wiki/Gadeidræt>